

university teachers in the field of pedagogical education]. *Novi tekhnolohiyi navchannya: zb. nauk. prats' / DNU «Instytut modernizatsiyi zmistu osvity» MON Ukrainy. Kyiv. № 94. 338 p.*

10. Sysoyeva, S. O. (2016). *Rozvytok doslidnyts'koyi kompetentnosti vykladachiv shkoly: navchal'nyu posibnyk [Development of research competence of school teachers: a study guide]. Kyiv. un-t im. V. Hrinchenka. K.: TOV «Vydavnyche pidpryyemstvo «EDEL'VEYS». 156 p.*

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

БІДА Олена Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та психології Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці ІІ.

Наукові інтереси: розвиток та удосконалення освіти в Україні.

СІРОСЖКО Ольга Вячеславівна – кандидат педагогічних наук, асистент кафедри педагогіки Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Наукові інтереси: розвиток та удосконалення освіти в Україні.

ШОВШ Катерина Степанівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та

психології Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ІІ.

Наукові інтереси: розвиток та удосконалення освіти в Україні.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

BIDA Olena Anatoliivna – doctor Pedagogical Sciences, professor, head of the chair of Pedagogy and Psychology Department Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian Institute.

Research interests: development and improvement of education in Ukraine.

SYROIEZHKO Olha Vyacheslavivna – candidate of Pedagogical Sciences, Assistant at the Department of Pedagogy National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine.

SHOVSH Kateryna Stepanivna – candidat of Pedagogical Sciences, Associate professor of the Pedagogy and Psychology Department Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian Institute.

Research interests: development and improvement of education in Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 12.10.2022 р.

УДК 351:378

DOI: 10.36550/2415-7988-2022-1-206-17-27

БОРОДІЄНКО Олександра Володимирівна –

доктор педагогічних наук, доцент, старший дослідник, провідний науковий співробітник відділу забезпечення якості вищої освіти Інституту вищої освіти НАПН України
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9133-0344>
e-mail: oborodienko@ukr.net

СУТНІСТЬ ФЕНОМЕНУ ПУБЛІЧНО-ГРОМАДСЬКОГО УПРАВЛІННЯ УНІВЕРСИТЕТОМ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті визначено сутнісні ознаки поняття «публічно-громадське управління університетом»: управління університетом на основі спільної діяльності та партнерських зв'язків між різними суб'єктами (державним і приватним сектором, інститутами громадянського суспільства); забезпечення спільних інтересів всіх суб'єктів; поєднання демократичних процедур самоуправління та співуправління; орієнтація на досягнення оптимальних результатів; спрямованість на підвищення ефективності та результативності, створення порівняльних переваг шляхом раціонального розподілення обов'язків між партнерами та доповнення ресурсного забезпечення; продукування синергетичного ефекту за рахунок компліментарності учасників; підвищення рівня спроможності та життєздатності університетів, їх адаптації до змінних умов середовища; спрямованість на розвиток потенціалу університетів, продукування та поширення інновацій, економічну спроможність, створення інноваційної екосистеми; взаємодія на принципах (кроссекторальної взаємодії, узгодженості, передбачуваності, послідовності і актуальності) та моделях відкритих інновацій (open innovation models).

Обґрунтовано авторське визначення поняття «публічно-громадське управління університетом в контексті забезпечення ефективності освітньої діяльності» як процесу управління співпрацею між різними суб'єктами (державним і приватним сектором, інститутами громадянського суспільства) на основі поєднання демократичних процедур самоуправління та співуправління, що має на меті підвищення ефективності та результативності діяльності університетів, створення їх порівняльних переваг шляхом раціонального розподілення обов'язків та доповнення ресурсного забезпечення партнерів, підвищення рівня управлінської та економічної спроможності та життєздатності, адаптації до змінних умов середовища, забезпечення сталого продукування та поширення інновацій, створення інноваційної екосистеми. Запропоновано перспективи подальших досліджень - вивчення українського та зарубіжного досвіду та кращих практик реалізації громадсько-публічного управління університетами, обґрунтування теоретичних його основ (принципів, закономірностей, організаційних умов, моделей тощо).

Ключові слова: ефективність освітньої діяльності, публічно-громадське управління університетом, публічно-приватне партнерство, управлінська спроможність.

BORODIYENKO Oleksandra Volodymyrivna –
 DSc in Pedagogy, Senior Researcher,
 Corresponding Member of NAES of Ukraine,
 Leading Research Fellow of the Department of Quality
 Assurance in Higher Education, Institute of Higher Education of
 the National Academy of Educational Sciences of Ukraine
 ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9133-0344>
 e-mail: oborodienko@ukr.net

**THE ESSENCE OF THE PHENOMENON OF PUBLIC AND PRIVATE-BASED UNIVERSITY
 GOVERNANCE IN THE CONTEXT OF ENSURING THE EFFECTIVENESS
 OF EDUCATIONAL ACTIVITIES**

The article defines the essence of the phenomenon of public and private-based university governance and for the first time substantiates the concept of "public and private-based university governance in the context of ensuring the effectiveness of educational activities."

Based on the algorithm of definition of concepts (definition of the list of essential features of a concept; definition of a concept through the nearest genus; definition of a concept through its specific features) and analysis of a set of related concepts ("public administration", "public governance", "public and state governance", "state and public governance", "public control", "public-state partnership", "public-private partnership", "social partnership", "tripartite partnership", "partnership-based governance") the author's definition of public and private-based university governance in the context of ensuring the effectiveness is presented. It was substantiated that public and private-based university governance in the context of ensuring the effectiveness is a process of managing cooperation between various entities (state and private sector, institutions of civil society) on the basis of a combination of democratic procedures of self-management and cooperation aimed at increasing the efficiency and effectiveness of universities, creating their comparative advantages through the rational distribution of responsibilities and supplementing the resource provision of partners, increasing the level of managerial and economic capacity and viability, adaptation to rapidly changing environmental conditions, ensuring sustainable development and dissemination of innovations, creation of an innovative ecosystem. Prospects for further research in the field are presented - the study of Ukrainian and foreign experience and best practices of public and private-based university governance, substantiation of its theoretical foundations (principles, regularities, organizational conditions, models, etc.).

Key words: effectiveness of educational activity, public and private-based university governance, public-private partnership, managerial capacity.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. У схваленій Кабінетом міністрів України Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки [15] представлено комплексний аналіз існуючих проблем та викликів, які впливають на розвиток системи вищої освіти, серед яких варто відзначити: «розрив між системою вищої освіти та ринком праці, дисбаланс попиту і пропонування інноваційних спеціальностей, відсутність механізмів зворотного зв'язку між роботодавцями і закладами вищої освіти», «незбалансованість прав і відповідальності, непослідовна автономність закладів вищої освіти», «неготовність закладів вищої освіти до проведення затребуваних бізнесом прикладних досліджень та створення інноваційних інтелектуальних продуктів для економіки», «невикористання більшістю закладів вищої освіти для свого розвитку можливості громадянського суспільства», «поширену імітацію закладами вищої освіти надання якісних освітніх послуг», «низький рівень управлінської спроможності керівного складу та культури врядування у сфері вищої освіти, формалізм і негнучкість у підходах до організації освітньої, науково-технічної та інноваційної діяльності». Вважаємо, що подолання цих викликів, які є суттєвими

перешкодами для інноваційного розвитку системи вищої освіти, та досягнення стратегічного бачення – «конкурентоспроможної та соціально відповідальної вищої освіти України, яка має високу довіру у суспільстві; формує фаховий та науково-освітній потенціал країни шляхом реалізації якісних освітніх програм, досліджень і соціальних проєктів; інтегрованої у європейський освітній та дослідницький простори; демонструє динамічний розвиток інституцій та академічних спільнот на принципах академічної свободи, університетської автономії, доброчесності та інклюзивності» – не є можливим без розбудови інституцій публічно-громадського управління університетами.

Інкорпорування публічно-громадського управління також відображає принципово нові відносини між університетами як суб'єктами управління та населенням (громадянським суспільством), за яких громадські інститути виступають співучасниками та співтворювачами процесу управління, ініціаторами та виконавцями певних соціально-економічних та управлінських перетворень. На інституційному рівні публічно-громадське управління сприяє збільшенню ресурсної бази процесу прийняття і реалізації управлінських

рішень, оскільки громадянське суспільство можна розглядати як вагомий ресурс зовнішнього середовища управління [41; 42]. Відтак, проблематика публічно-громадського управління в контексті забезпечення ефективності освітньої діяльності університетів набуває на сьогоднішньому етапі розвитку українського суспільства особливої актуальності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

У вітчизняному просторі наукові розвідки з проблем розвитку публічно-громадського управління університетами практично відсутні. Проблеми, споріднені до предмету нашого дослідження, стали предметом наукового пошуку дослідників у сфері публічного управління, права, економіки, педагогіки. Так, питання *взаємодії органів публічного управління та недержавних організацій у процесах управління освітою* вивчалися українськими (В. Авер'янова, В. Андрущенко, М. Білинська, Л. Гаєвська, Д. Дзвінчук, Г. Задорожний, І. Князев, В. Кремень, О. Крутій, В. Луговий, Т. Лукіна, В. Лутай, Н. Протасова, Г. Тодосова) та зарубіжними дослідниками (Д. Дьюї, Д. Конант, Р. Вестбрук, Е. Гутман, Т. Найт, А. Нейл, М. Барбер, М. Фуллан). Проблемам *громадського контролю*, зокрема його юридично-правовим аспектам, присвячено наукові пошуки таких вітчизняних і зарубіжних учених, як Л. Акопов, О. Андрійко, Р. Арутюнян, В. Беляєв, С. Бостан, С. Бобровник, О. Гетманець, О. Гавриленко, В. Гаращук, С. Денисюк, О. Забралова, О. Зайчук, Д. Єрмоленко, В. Ільков, В. Кириченко, В. Колісник, А. Колодій, О. Коломитцева, В. Копейчиков, В. Костицький, С. Кушнір, В. Лемак, П. Любченко, Р. Максакова, А. Монаєнко, Т. Наливайко, А. Олійник, Н. Оніщенко, В. Пальченкова, О. Петришин, В. Погорілко, П. Рабінович, Л. Рогатіна, О. Селіванова, А. Селіванов, О. Скакун, І. Сквірський, О. Скрипнюк, Д. Слинько, О. Сушинський, В. Тацій, Ю. Тодика, Л. Удовика, О. Фрицький, М. Цвік, В. Шаповал, Ю. Шемшученко, С. Шестак та ін.

Вивченню проблеми розбудови *громадсько-державного партнерства* присвячено розвідки М. Аксентьева, О. Акіліної, В. Алексейчук, О. Бородієнко, С. Буніна, О. Васильєвої, Н. Громадської, Н. Діденка, Я. Жовнірчик, В. Жукова, С. Корольок, Н. Коноваленко, А. Малаєвої, В. Скуративського, Г. Тодосова, В. Фадєєва, М. Яворського. *Моделям тристороннього партнерства* (державно-бізнес-громадянське суспільство) присвячено праці М. Гарвіна, В. Геєця, Е. Лібанової, Б. Гаврилишина, Н. Діденко, Л. Вербовської, К. Козлова, Г. Трунової, А. Шуліка, П. Шилепницького, С. Перегудов,

А. Михненко. Проблеми *інституційного розвитку публічно-приватного партнерства* в системі державного управління досліджують такі вітчизняні науковці, як М. Авксентьев, Г. Аксьонова, В. Бакуменко, О. Балюк, В. Беглиця, Н. Безбах, І. Брайловський, О. Васильєва, О. Головінов, А. Гриценко, О. Дацій, Л. Дмитриченко, С. Домбровська, І. Драган, Я. Жовнірчик, І. Запатріна, Л. Клименко, О. Ляхович, В. Павлов, О. Пильтяй, Л. Проданова, О. Сімсон, О. Солодовнік, І. Спасибо-Фатєєва, О. Тофанюк, В. Узунов, П. Шилепницький.

Державно-громадське управління освітою вивчається у розрізі рівнів його реалізації – загальнодержавного (Л. Калініна, М. Комарницький, С. Крисюк, О. Онаць, Г. Тодосова та ін.), регіонального (В. Грабовський, І. Довбиш, П. Кухарук, О. Зайченко, С. Корольок, О. Тягушева та ін.), місцевого (О. Руда, А. Седоченко, А. Сеїтосманов та ін.).

Мета статті. Метою статті є обґрунтування поняття «публічно-громадське управління університетами». Для визначення поняття «публічно-громадське управління в контексті забезпечення ефективності освітньої діяльності університетів» візьмемо за основу алгоритм [20], який передбачає визначення переліку істотних ознак поняття (ознак, необхідних для диференціювання предмету, явища або феномену від подібних); визначення поняття через найближчий рід; визначення поняття через його видові ознаки (визначення дефінієнсу або визначаючого поняття). З метою визначення істотних ознак досліджуваного поняття окреслюємо коло споріднених понять, якими вважаємо: «громадське управління», «публічне управління», «громадсько-державне управління», «державно-громадське управління», «суспільно-державне управління», «громадський контроль», «громадсько-державне партнерство», «публічно-приватне партнерство», «соціальне партнерство», «тристороннє партнерство». З метою візуалізації та геометричної інтерпретації логічних співвідношень між множинами понять використовуємо діаграму Ейлера.

Виклад основного матеріалу дослідження. Поняття «публічно-громадське управління в контексті забезпечення ефективності освітньої діяльності університетів» за своєю суттю містить риси згаданих вище понять (рис. 1), проте, має власну специфіку.

Використання методів теоретичного аналізу (аналіз наукових джерел, науковий синтез та узагальнення, контент-аналіз) дає змогу визначити сутнісні ознаки згаданих понять. Так, сутнісними ознаками поняття «*державно-громадське управління*» є: взаємовплив громадських, державних суб'єктів

та об'єктів управління; управління університетом на основі спільної діяльності та партнерських зв'язків між різними суб'єктами; забезпечення спільних інтересів всіх суб'єктів; поєднання державного і громадського компонентів в управлінні університетом; комплексний вплив на всіх етапах взаємодії; делегування частини владних повноважень структурам громадянського суспільства; спільна управлінська діяльність державних і недержавних структур; створення недержавних структур, які доповнюють ресурсне забезпечення закладів освіти; проєктний тип взаємодії між суб'єктами; професіоналізація

взаємодії між суб'єктами на основі партнерства; функціонування системи (яка поєднує суб'єкти взаємодії, нормативно-правову базу, процедури та механізми); поєднання вертикального управління та горизонтальної партнерської взаємодії; врахування інтересів різних суб'єктів (людини, соціуму, влади); орієнтованість суб'єктів взаємодії на взаємну відповідальність; широке використання партнерських ресурсів; функціонування різних режимів представленості і підвітності [10; 19; 23; 32; 33].

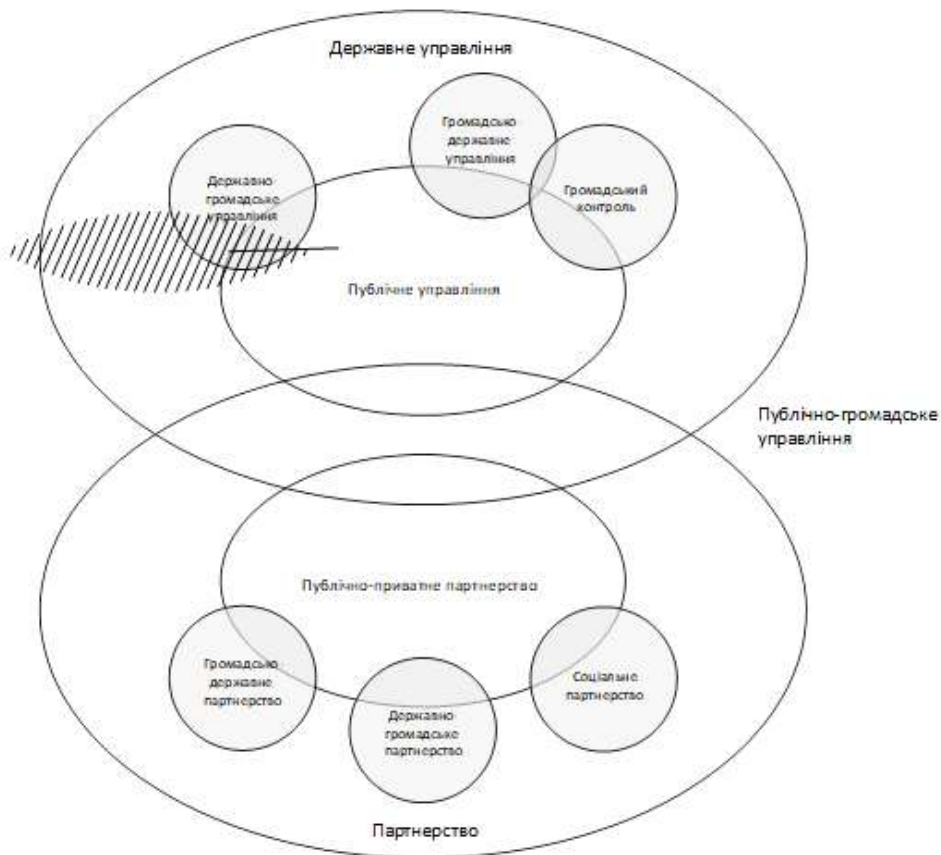

Рис. 1. Понятійно-термінологічне поле дослідження феномену публічно-громадського управління університетами в контексті забезпечення ефективності освітньої діяльності

Сутнісними ознаками поняття «громадсько-державне управління» є: врахування інтересів різних суб'єктів (людини, соціуму, влади); результативний вплив на освітню політику на засадах демократичності; чітке визначення та дотримання сфер відповідальності суб'єктів; узгодженість політики; поєднання демократичних процедур самоуправління та співуправління; залучення громадянського суспільства на всіх етапах управлінського циклу в університеті (проблематизація, дискусія, експертна оцінка альтернатив, участь в організації виконання, громадський контроль, корекція і зворотний зв'язок) [17; 21; 22; 40]. Як бачимо, суттєвих

протиріч у сутнісних ознаках обох феноменів – державно-громадського та громадсько-державного управління – не спостерігається. На думку дослідників, розмежування цих понять лежить у площині вираженості домінування тих чи інших суб'єктів (держави у випадку державно-громадського управління та структур громадянського суспільства (добровільно утворених громадських об'єднань, асоціацій, організацій) у випадку громадсько-державного управління [33; 28]. Збалансуванню впливу різних суб'єктів перешкоджають «нерозвиненість структур громадського управління, небажання партнерства з боку державних структур, декларативний характер

намірів у державних документах, інертність і байдужість, недовіра щодо власного впливу на управління навчальним закладом громадських структур та їх пасивність» [28].

Близьким за значенням до досліджуваного поняття є також *суспільно-громадське управління*, яке визначається як «сукупність органів державної влади, недержавних організацій та суспільних об'єднань, які пов'язані між собою та взаємодіють на основі демократичних принципів та скоординованої участі у розробці та прийнятті рішень з метою досягнення оптимальних результатів, які передбачені змістом освітньої політики» [26]. Відповідно, сутнісними його ознаками є скоординованість у прийнятті рішень; орієнтація на досягнення оптимальних результатів; поєднання державних органів управління, недержавних організацій та суспільних об'єднань; активна участь громадськості в співуправлінні закладами освіти.

Громадський контроль як компонент громадсько-публічного управління передбачає «спостереження та перевірку процесу функціонування і фактичного стану підконтрольного об'єкту з метою оцінки обґрунтованості й ефективності прийняття суб'єктом рішень та результатів їх виконання, виявлення відхилень від вимог, сформульованих у цих рішеннях, усунення негативних наслідків їх виконання та інформування про них» [25]. У Законі України «Про вищу освіту» [9] громадський контроль визначається як «право суспільства та окремих громадян, працівників у сфері вищої освіти, осіб, які навчаються, органів громадського самоврядування, професійних спілок, організацій роботодавців та їх об'єднань, громадських організацій отримувати у встановленому законодавством порядку доступ до інформації на всіх етапах прийняття рішень у сфері вищої освіти і науки, вносити пропозиції та зауваження до них, погоджувати прийняття визначених законом рішень». Істотною особливістю є те, що громадський контроль «виступає у вигляді діалектичної реалізації певного проникнення сфер публічної політики і приватних відносин, індивідуальних дій в суспільні та державні сфери» [25]. Відтак, сутнісними ознаками поняття є: функція громадянського суспільства, спрямована на оптимізацію діяльності суб'єкта управління; діяльність, спрямована на попередження протиправних дій з боку суб'єкта управління; право громадськості на інформування, внесення пропозицій щодо удосконалення; здійснення громадського контролю суб'єктами, які є організаційно та функціонально незалежними від об'єктів контролю; дихотомічність мети (задоволення потреб та

удосконалення інтересів суб'єктів громадянського суспільства та досягнення законності та правопорядку у сфері функціонування цих суб'єктів та органів публічної влади) [25; 35].

Група понять з родовою ознакою «партнерство» включає поняття «державно-громадське партнерство», «публічно-приватне партнерство», «соціальне партнерство», «тристороннє партнерство». Сутнісними ознаками поняття «*державно-громадське партнерство*» є: взаємодія між різними категоріями учасників (державним і приватним сектором, інститутами громадянського суспільства); розподілення ризиків та ресурсів; спільна відповідальність сторін; спрямованість на реалізацію суспільно значущих проєктів; консолідація ресурсів сторін; розподіл доходів або немайнових вигід; система взаємовигідних довгострокових відносин; спрямованість на прискорення реформування та підвищення конкурентоспроможності об'єктів впливу; інституціональний альянс між державою і бізнесом; спрямованість на реалізацію суспільно значущих проєктів; функціонування на основі особливої системи соціально- та організаційно-економічних відносин; рівноправний характер взаємодії між сторонами; спрямованість на покращення об'єктів, які перебувають у сфері безпосереднього державного інтересу й контролю; соціально-економічна концепція взаємодії публічної адміністрації з суспільством; економічне та інституціонально-організаційне співробітництво держави та приватних суб'єктів господарювання; взаємна вигідність співробітництва; особливий вид взаємодії, який реалізується через алокативну та адаптивну ефективності та має обов'язковим наслідком ефект синергії; інституційно оформлена взаємодія державного і приватного секторів; держава як суб'єкт прийняття ризиків; здійснення спільної діяльності [3; 4; 7; 8; 14; 15; 18; 24; 29; 30; 31; 37]. Аналіз показує не тільки певну термінологічну неузгодженість у розвідках різних авторів, але й наявність суттєвих протиріч. Так, низка авторів розглядає державно-громадське партнерство як інституційно оформлену взаємодію між державного і приватним секторами [4; 30]. Полярною є думка щодо відсутності необхідності інституційного оформлення такої взаємодії [14; 29]. Частина авторів розглядає державно-громадське партнерство як проєктно орієнтовану взаємодію, спрямовану на реалізацію окремих проєктів [29; 30]. З іншого боку, існує бачення щодо постійного характеру взаємодії між партнерами, спрямованого на покращення об'єктів впливу [14; 24; 31]. Інше протиріччя спостерігається у баченні розподілу ризиків між партнерами: мова йде або про

рівномірне розподілення ризиків [8; 14; 29] або ж про односторонній характер прийняття ризиків [37].

В останній час набуло широкого використання поняття «публічно-приватне партнерство», що зумовлюється, з одного боку, «подальшими трансформаціями моделей публічного управління, зокрема, відповідно до концепції суспільно-політичних мереж та концепції належного врядування (Good Governance), яка передбачає залучення до управління максимальної кількості соціальних інститутів» [12], а з іншого – триваючим процесом децентралізації та поглибленням ролі місцевих органів управління (оскільки «суб'єктами владних повноважень, які вступають у правовідносини, є не лише органи держави, а й органи місцевого самоврядування, а публічно-приватне партнерство є одним з видів діяльності суб'єктів публічної адміністрації, які виступають від імені держави» [37]. На думку дослідників, ідея публічно-приватного партнерства лежить також у площині нової парадигми спільного управління (Collaborative Governance), спрямованого на «узгодження цілей, пошук консенсусу, вирішення проблем та прийняття рішень, використовуючи та розвиваючи унікальні атрибути та ресурси кожного учасника» [12]. Причинами зростання проявів такого партнерства вважаються «перехід на принципи субсидіарності та створення нових інститутів співпраці у вигляді громадських рад, органів самоорганізації населення, відмова від патерналістської політики, зростаюча відповідальність бізнесу, передача значного обсягу функцій на регіональний рівень самоврядування» [36].

Сутнісними ознаками поняття «публічно-приватне партнерство» є: формується для досягнення як соціально важливих, так і економічно вигідних цілей; може функціонувати як на контрактній, так і на інституційній основі; спирається на певний узгоджений алгоритм дій, орієнтованих на результат; існує як система взаємодії у формах співучасті приватного сектора у процесах державного управління; виступає елементом громадянського суспільства; комплексний інституціональний інструмент забезпечення оптимального використання наявного потенціалу суспільства; відсутність прив'язки до конкретних форм взаємодії; організаційна форма та інструмент управління реалізацією проекту, який передбачає специфічну внутрішню інституціональну та фінансову архітектуру; інструмент регулювання соціальних публічних відносин; засіб соціального контролю щодо формування умов розвитку людського потенціалу [6; 11; 12; 27; 34; 38].

Більш широким є поняття «тристороннього партнерства», яке визначається як «самоорганізований інститут, унормований на законодавчому рівні та звичаєвими правилами, для вирішення ключових проблем життєдіяльності громадян, гармонізації інтересів суспільства, держави, бізнесу» [36]. Поняття тристороннього партнерства охоплює як соціальний, так і економічний та інституціональний контексти, забезпечуючи вирішення проблем у різних сферах на різних рівнях господарювання. Натомість, поняття «соціальне партнерство» засноване на «добровільному і взаємовигідному співробітництві, спрямованому на досягнення його учасниками певних загальних соціальних цілей» [39]. Унікальними сутнісними ознаками соціального партнерства є: фокусування на служінні інтересам суспільства; вплив не тільки на учасників, але й на непрямих бенефіціарів проектів (у тому числі й на широкі верстви населення); досягнення стійкості та самостійкості (у тому числі й завдяки впровадженню механізмів самоврядування); створення так званої «доданої цінності» (value added) (у вигляді генерування нових ідей, впровадження нових ефективних методів роботи, впровадження нових елементів корпоративної культури).

Для визначення поняття «публічно-громадське управління університетом в контексті забезпечення якості освітньої діяльності» важливим є усвідомлення сутності феномену публічного управління та його відмінності від феномену державного управління. Потрібно відзначити, що розуміння сутності державного управління деякими українськими вченими є досить наближеним до розуміння сутності публічного управління. Так, В. Бакуменко та П. Надолішній вважають, що внаслідок еволюційних процесів розвитку громадянського суспільства розуміння сутності державного управління зазнає певних змін. На думку вчених, зростання ролі громадського компонента в управлінні має на меті доповнити традиційні функції держави щодо організуючого і регулюючого впливу на суспільну життєдіяльність людей [1]. Відтак, публічне управління зазнає рис державного та перетворюється на «процес колективного прийняття та реалізації стратегічних рішень на основі узгодження і координування мети і дій усіх ключових учасників» [43]. У процесі децентралізації саме процес публічного управління, який здійснюється органами виконавчої влади на загальному та місцевих рівнях, «забезпечує здійснення регулюючого впливу на соціально-економічні системи територіальних одиниць різних рівнів з метою

забезпечення гідних умов життєдіяльності людей» [2].

Для визначення поняття «громадсько-публічне управління в контексті забезпечення ефективності освітньої діяльності університетів» насамперед визначаємо дефінієнс – спільна управлінська діяльність. Суттєвими сутнісними ознаками досліджуваного поняття вважаємо: управління університетом на основі спільної діяльності та партнерських зв'язків між різними суб'єктами (державним і приватним сектором, інститутами громадянського суспільства); забезпечення спільних інтересів всіх суб'єктів; поєднання демократичних процедур самоуправління та співуправління; орієнтація на досягнення оптимальних результатів; спрямованість на підвищення ефективності та результативності, створення порівняльних переваг шляхом раціонального розподілення обов'язків між партнерами та доповнення ресурсного забезпечення; продукування синергетичного ефекту за рахунок компліментарності учасників; підвищення рівня спроможності та життєздатності університетів, їх адаптації до змінних умов середовища; спрямованість на розвиток потенціалу університетів, продукування та поширення інновацій, економічну спроможність, створення інноваційної екосистеми; взаємодія на принципах (кроссекторальної взаємодії, узгодженості, передбачуваності, послідовності і актуальності) та моделях відкритих інновацій (open innovation models). Істотні сутнісні ознаки можна згрупувати в: *ознаки процесу* (управління університетом на основі спільної діяльності та партнерських зв'язків між різними суб'єктами; забезпечення спільних інтересів всіх суб'єктів; поєднання демократичних процедур самоуправління та співуправління; взаємодія у відповідності із визначеними принципами і моделями) та *ознаки результату* (орієнтація на досягнення оптимальних результатів, підвищення ефективності та результативності, створення порівняльних переваг шляхом раціонального розподілення обов'язків між партнерами та доповнення ресурсного забезпечення, підвищення рівня спроможності та життєздатності університетів, їх адаптації до змінних умов середовища, спрямованість на розвиток потенціалу університетів, продукування та поширення інновацій, економічну спроможність, створення інноваційної екосистеми).

Висновки. Результати здійсненого аналізу дають змогу запропонувати авторське визначення поняття «громадсько-публічне управління в контексті забезпечення ефективності освітньої діяльності університетів» – це процес управління

співпрацею між різними суб'єктами (державним і приватним сектором, інститутами громадянського суспільства) на основі поєднання демократичних процедур самоуправління та співуправління, що має на меті підвищення ефективності та результативності діяльності університетів, створення їх порівняльних переваг шляхом раціонального розподілення обов'язків та доповнення ресурсного забезпечення партнерів, підвищення рівня управлінської та економічної спроможності та життєздатності, адаптації до змінних умов середовища, забезпечення сталого продукування та поширення інновацій, створення інноваційної екосистеми.

Перспективи подальших досліджень вбачаються у вивченні українського та зарубіжного досвіду та кращих практик реалізації громадсько-публічного управління університетами, а також в обґрунтуванні його теоретичних основ (принципів, закономірностей, організаційних умов, моделей тощо).

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Бакуменко, В., Надолішній, П. (2003). *Теоретичні та організаційні засади державного управління*. Київ: Міленіум.
2. Бінько, І. (2020). Публічне управління і публічне адміністрування: співвідношення понять. *Вісник АПСВТ*, 3-4, 41-47.
3. Бондаренко, Д. (2014). Визначення поняття «Державно-приватне партнерство» в сучасній правовій доктрині та його нормативне закріплення в законодавстві України. *Юридичний науковий електронний журнал*, 1, 64-68.
4. Бондарчук, Н. (2019). Роль державно-приватного партнерства у розвитку системи вищої освіти. *Інвестиції: практика та досвід*, 8, 94-98.
5. Бородієнко, О. (2019). Ефективне управління закладами професійної (професійно-технічної) освіти. ПРООН.
6. Бородієнко, О. (2020). Публічно-приватне партнерство закладів професійної освіти: практичний посібник. Київ, ІПТО НАПН України.
7. Брайловський, І. (2013). Інтереси та переваги держави в проектах державно-приватного партнерства. *Економічний аналіз : зб. наук. Праць, Том 14, 2*, 52-57.
8. Васютинська, Л. (2016). Державно-приватне партнерство у контексті інституціональної теорії. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки*, 16, Частина 1, 30-33.
9. Верховна рада України. *Закон України «Про вищу освіту»* (1556-VII від 01.07.2014). (2014). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1556-18>
10. Гасвська, Л. (2007). Державно-громадське управління загальноосвітнім навчальним закладом. *Психолого-педагогічні проблеми сільської школи*, 20, 91-97.
11. Дмитришин, М. (2019). Особливості публічно-приватного партнерства у сфері вищої

освіти України. *Економіка. Фінанси. Право*, 11, 15-18.

12. Єгоричева, С. & Лахижа, М. (2020). Публічно-приватне партнерство в посткомуністичних країнах. Київ: ІПК ДСЗУ.

13. Залознова, Ю., Бутенко, Н., & Петрова, І. (2016). Публічно-приватне партнерство в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку. *Економічний вісник Донбасу*, 2(44), 21-29.

14. Залознова, Ю., Петрова, І., & Трушкіна, Н. (2016). Визначення змісту поняття «державно-приватне партнерство»: теоретичні засади. *Економіка та управління національним господарством*, 5, 92-98.

15. Кабінет міністрів України. (2022). *Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022—2032 роки* (№286-р). Retrieved from <https://mon.gov.ua/ua/news/opublikovano-strategiyu-rozvitku-vishoyi-osviti-v-ukrayini-na-2022-2032-roki>.

16. Кононенко, В., Лапшин, С., & Пилипенко, Т. (2020). Державно-громадське управління освітою в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*, 1. DOI: 10.32702/2307-2156-2020.1.2

17. Кононенко, О. (2017). Участь громадян в управлінні освітою через громадські ради. *Ефективність державного управління*, 3, 10-16.

18. Лісничка, В. (2019). Механізми реалізації державно-приватного партнерства в інноваційній сфері. (Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління). Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України, Київ.

19. Лісова, Н. (2018). Державно-громадське управління розвитком загальної середньої освіти в малих містах України. Черкаси: Видавель Пономаренко Р.В.

20. Лузан, П., Сопівник, І., & Виговська, С. (2012). *Основи науково-педагогічних досліджень*. Київ: НАКККіМ.

21. Михайленко, О. (2012). Державно-громадське управління освітою. *Електронний ресурс*. Retrieved from <http://osvita.ua/school/method/1124/>

22. Михайліченко, М., & Макодзей, Л. (2015). Інститути державно-громадського управління вищою освітою в Україні. *Nowoczesna edukacja: ilozoia, innowacja, doświadczenie*, 1, 77-84.

23. Михасюк, О. (2020). Стратегічна складова частина системи громадсько-державного управління закладом загальної середньої освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*, 71, Т. 1, 209-213.

24. Москвіцова, О. (2016). Державно-приватне партнерство у сфері професійно-технічної та вищої освіти. *Економіка і організація управління*, 2 (22), 291-299.

25. Наливайко, Л., & Савченко, О. (2017). *Теоретико-правові засади громадського контролю за діяльністю органів державної влади*. К., «Хай Тек Прес».

26. Огієнко, О. (2019). Суспільно-державне управління в системі освіти дорослих: досвід Швеції, Данії, Норвегії та Фінляндії. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*, 2(16), 155-166. [https://doi.org/10.35387/od.2\(16\).2019.155-166](https://doi.org/10.35387/od.2(16).2019.155-166)

27. Оліфіренко, Л. (2015). Державно-приватне партнерство як форма розвитку освітнього

менеджменту в Україні. *Nowoczesna edukacja: ilozoia, innowacja, doświadczenie*, 1, 48-54.

28. Онаць, О., Калініна, Г., Малюга, М., Мелешко, В., Попович, Л., Топузов, М., & Чижевський, Б. (2021). *Економічно-правові умови державно-партнерської взаємодії суб'єктів управління опорних закладів освіти*. Київ, КОНВІ ПРІНТ.

29. Павлюк, К., & Павлюк, С. (2010). Сутність і роль державно-приватного партнерства в соціально-економічному розвитку держави. *Наукові праці КНТУ. Економічні науки*, 17, 27-34.

30. Пакулін, С., Ципкін, Ю., & Пакуліна А. (2017). Розвиток державно-приватного партнерства в регіоні в умовах уповільнення темпів глобалізації економіки. *Международный электронный научный журнал*, Т. 3, 1. 9-23.

31. Расвнєва, О., Аксьонова, І., & Остапенко, В. (2018). Порівняльний аналіз та узагальнення досвіду партнерства між ЗВО та бізнес-середовищем. *Проблеми економіки*, 4 (38), 30-42.

32. Розіна, К. (2013). Деякі аспекти державно-громадського управління освітою. *Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування*, 2, 37-47.

33. Рябовол, Л., & Крушеніцький В. (2020). Державно-громадське управління освітою: передумови, ознаки, переваги й недоліки. *Наукові записки. Серія: право / Scientific notes. Series: law*, 8, 28-34.

34. Сімак, С. (2016). *Інституційний розвиток публічно-приватного партнерства в системі державного управління*. (Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора наук з державного управління). Академія муніципального управління. Київ.

35. Сквірський, І. (2013). Організаційні форми громадського контролю: сутність і зміст. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*, 2, 223-234.

36. Слюсаренко, В. (2016). Моделі тристороннього партнерства держави, бізнесу та громадянського суспільства. *Економіка та управління підприємствами*, 1(117), 97-100.

37. Струкова, В. (2016). Адміністративно-правове регулювання публічно-приватного партнерства в Україні. (Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право»). Міністерство внутрішніх справ України, Національна академія внутрішніх справ, Київ.

38. Тищенко, В. (2014). Публічно-приватне партнерство в процесі розбудови економіки знань в Україні. Харків.

39. Харченко, Н., Окушко, Т., Шпиг, Н., Коновець, С., Сокол, Л., & Пащенко, О. (2021). *Виховання громадянина-патріота: моделі соціального партнерства*. Кропивницький, Імекс-ЛТД.

40. Шоробура, І. (2020). Принципи державно-громадського управління освітою як основного напрямку демократизації освітньої політики. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*, 70, том. 4, 61-66.

41. Borodiyenko O., Zlenko A., Malykhina Y., Kim K., Diachkova N. (2022). Socio-economic prerequisites of strategic development of educational

institutions. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 1(42), 464–473. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.42.2022.3673>

42. Borodiyenko, O., Nychkalo, N., Malykhina, Ya., Kuz, O., & Korotkov, D. (2021). Public-private partnership in education as a prerequisite for the growth of regional labor markets: analysis of foreign experience. *Financial And Credit Activity: Problems Of Theory And Practice*, 36 (2021). doi: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v1i36.228031>

43. Pollitt, C. & Bouckaert G. (2004). *Public Management Reform: A Comparative Analysis*. Oxford: University Press.

REFERENCES

1. Bakumenko, V., Nadolishnii, P. (2003). Teoretychni ta orhanizatsiini zasady derzhavnogo upravlinnia [Theoretical and organizational principles of public governance]. Kyiv: Milenium. [In Ukrainian].

2. Binko, I. (2020). Publichne upravlinnia i publichne administruvannya: spivvidnoshennia poniat [Public governance and public administration: relationship of concepts]. *Visnyk APSVT*, 3-4, 41-47. [In Ukrainian].

3. Bondarenko, D. (2014). Vyznachennia poniattia «Derzhavno-pryvatne partnerstvo» v suchasni pravovii doktryni ta yoho normatyvne zakriplennia v zakonodavstvi Ukrainy [Definition of the concept of "Public-private partnership" in modern legal doctrine and its normative consolidation in the legislation of Ukraine]. *Yurydychi naukovyi elektronnyi zhurnal*, 1, 64-68. [In Ukrainian].

4. Bondarchuk, N. (2019). Rol derzhavno-pryvatnoho partnerstva u rozvytku systemy vyshchoi osvity [The role of public-private partnership in the development of the higher education system]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, 8, 94-98. [In Ukrainian].

5. Borodiyenko, O. (2019). Efektyvne upravlinnia zakladamy profesijnoyi (profesijno-technichnoyi) osvity. [Effective management of vocational (technical) education institutions]. *PROON* [In Ukrainian].

6. Borodiyenko, O. (2020). Publichno-pryvatne partnerstvo zakladiv profesijnoyi osvity: praktychny posibnyk. [Public-private partnership in vocational education]. IPTO NAPN of Ukraine. [In Ukrainian].

7. Brailovskyi, I. (2013). Interesy ta perevahy derzhavy v proektakh derzhavno-pryvatnoho partnerstva [The interests and advantages of the state in public-private partnership projects]. *Ekonomichniy analiz : zb. nauk. Prats*, Tom 14, 2, 52-57. [In Ukrainian].

8. Vasiutynska, L. (2016). Derzhavno-pryvatne partnerstvo u konteksti instytutsionalnoi teorii [Public-private partnership in the context of institutional theory]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnogo universytetu. Seriya Ekonomichni nauky*, 16, Chastyna 1, 30-33. [In Ukrainian].

9. Verkhovna rada Ukrainy. Zakon Ukrainy «Pro vyshchu osvitu» [Law of Ukraine "On Higher Education"] (1556-VII vid 01.07.2014). (2014). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1556-18>. [In Ukrainian].

10. Haievska, L. (2007). Derzhavno-hromadske upravlinnia zahalnoosvitnim navchalnym zakladom [State-public governance of a general educational institution]. *Psykholoho-pedagoichni problemy silskoi shkoly*, 20, 91-97. [In Ukrainian].

11. Dmytryshyn, M. (2019). Osoblyvosti publichno-pryvatnoho partnerstva u sferi vyshchoi osvity Ukrainy [Peculiarities of public-private partnership in the sphere of higher education of Ukraine]. *Ekonomika. Finansy. Pravo*, 11, 15-18. [In Ukrainian].

12. Yehorycheva, S. & Lakhyzha, M. (2020). Publichno-pryvatne partnerstvo v postkomunistychnykh krainakh [Public-private partnership in post-communist countries]. Kyiv: IPK DSZU. [In Ukrainian].

13. Zaloznova, Yu., Butenko, N., & Petrova, I. (2016). Publichno-pryvatne partnerstvo v Ukraini: stan, problemy ta perspektyvy rozvytku [Public-private partnership in Ukraine: state, problems and development prospects]. *Ekonomichniy visnyk Donbasu*, 2(44), 21-29. [In Ukrainian].

14. Zaloznova, Yu., Petrova, I., & Trushkina, N. (2016). Vyznachennia zmistu poniattia «derzhavno-pryvatne partnerstvo»: teoretychni zasady [Definition of the concept of "public-private partnership": theoretical foundations]. *Ekonomika ta upravlinnia natsionalnym hospodarstvom*, 5, 92-98. [In Ukrainian].

15. Kabinet ministriv Ukrainy. (2022). Pro skhvalennia Stratehii rozvytku vyshchoi osvity v Ukraini na 2022—2032 roky [On the approval of the Strategy for the Development of Higher Education in Ukraine for 2022-2032] (№286-r). Retrieved from <https://mon.gov.ua/ua/news/opublikovano-strategiyu-rozvytku-vishoyi-osviti-v-ukrayini-na-2022-2032-roki>. [In Ukrainian].

16. Kononenko, V., Lapshyn, S., & Pylypenko, T. (2020). Derzhavno-hromadske upravlinnia osvitoiu v Ukraini [State-public governance of education in Ukraine]. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*, 1. DOI: 10.32702/2307-2156-2020.1.2. [In Ukrainian].

17. Kononenko, O. (2017). Uchast hromadian v upravlinni osvitoiu cherez hromadski rady [Participation of citizens in the governance of education through public councils]. *Efektivnist derzhavnogo upravlinnia*, 3, 10-16. [In Ukrainian].

18. Lisnycha, V. (2019). Mekhanizmy realizatsii derzhavno-pryvatnoho partnerstva v innovatsiini sferi [Implementation mechanisms of public-private partnership in the innovation sphere]. (Dysertatsiia na zdobuttia naukovoho stupenia kandydata nauk z derzhavnogo upravlinnia). Instytut pidhotovky kadrov derzhavnoi sluzhby zainiatsosti Ukrainy, Kyiv. [In Ukrainian].

19. Lisova, N. (2018). Derzhavno-hromadske upravlinnia rozvytkom zahalnoi serednoi osvity v malykh mistakh Ukrainy [State-public governance of the development of general secondary education in small cities of Ukraine]. Cherkasy: Vydavets Ponomarenko R.V. [In Ukrainian].

20. Luzan, P., Sopivnyk, I., & Vyhovska, S. (2012). Osnovy naukovy-pedagoichnykh doslidzhen [Basics of scientific and pedagogical research]. Kyiv: NAKKKiM. [In Ukrainian].

21. Mykhailenko, O. (2012). Derzhavno-hromadske upravlinnia osvitoiu [State and public governance of education]. *Elektronnyi resurs*. Retrieved from <http://osvita.ua/school/method/1124/>. [In Ukrainian].

22. Mykhailichenko, M., & Makodzei, L. (2015). Instytuty derzhavno-hromadskoho upravlinnia vyshchoiu osvitoiu v Ukraini [Institutes of state and public governance of higher education in Ukraine].

Nowoczesna edukacja: ilożoia, innowacja, doświadczenie, 1, 77-84. [In Ukrainian].

23. Mykhasiuk, O. (2020). Stratehichna skladova chastyna systemy hromadsko-derzhavnoho upravlinnia zakladom zahalnoi serednoi osvity [A strategic component of the system of public-state governance of the institution of general secondary education]. Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh, 71, T. 1, 209-213. [In Ukrainian].

24. Moskvichova, O. (2016). Derzhavno-pryvatne partnerstvo u sferi profesiino-tekhnichnoi ta vyshchoi osvity [Public-private partnership in the field of professional and technical and higher education]. Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia, 2 (22), 291-299. [In Ukrainian].

25. Nalyvaiko, L., & Savchenko, O. (2017). Teoretyko-pravovi zasady hromadskoho kontroliu za diialnistiu orhaniv derzhavnoi vlady [Theoretical and legal principles of public control over the activities of state authorities]. K., «Khai Tek Pres». [In Ukrainian].

26. Ohienko, O. (2019). Suspilno-derzhavne upravlinnia v systemi osvity doroslykh: dosvid Shvetsii, Danii, Norvehii ta Finliandii [Public-state governance in the adult education system: the experience of Sweden, Denmark, Norway and Finland]. Osvita doroslykh: teoriia, dosvid, perspektyvy, 2(16), 155-166. [https://doi.org/10.35387/od.2\(16\).2019.155-166](https://doi.org/10.35387/od.2(16).2019.155-166). [In Ukrainian].

27. Olifirenko, L. (2015). Derzhavno-pryvatne partnerstvo yak forma rozvytku osvitnoho menedzhmentu v Ukraini [Public-private partnership as a form of development of educational management in Ukraine]. Nowoczesna edukacja: ilożoia, innowacja, doświadczenie, 1, 48-54. [In Ukrainian].

28. Onats, O., Kalinina, H., Maliuha, M., Meleshko, V., Popovych, L., Topuzov, M., & Chyzhevskiy, B. (2021). Ekonomichno-pravovi umovy derzhavno-partnerskoi vzaiemodii subiektiv upravlinnia opornykh zakladiv osvity [Economic and legal conditions of state-partner interaction of the subjects of management of supporting educational institutions]. Kyiv, KONVI PRINT. [In Ukrainian].

29. Pavliuk, K., & Pavliuk, S. (2010). Sutnist i rol derzhavno-pryvatnoho partnerstva v sotsialno-ekonomichnomu rozvytku derzhavy [The essence and role of public-private partnership in the socio-economic development of the state]. Naukovi pratsi KNTU. Ekonomichni nauky, 17, 27-34. [In Ukrainian].

30. Pakulin, S., Tsyppin, Yu., & Pakulina A. (2017). Rozvytok derzhavno-pryvatnoho partnerstva v rehioni v umovakh upovilnennia tempiv hlobalizatsii ekonomiky [The development of public-private partnership in the region in the conditions of slowing down the pace of globalization of the economy]. Mezhdunarodni elektronni nauchni zhurnal, T. 3, 1. 9-23. [In Ukrainian].

31. Raievnjeva, O., Aksonova, I., & Ostapenko, V. (2018). Porivnialnyi analiz ta uzahalnennia dosvidu partnerstva mizh ZVO ta biznes-seredovyschem [Comparative analysis and generalization of the experience of partnership between higher education institutions and the business environment]. Problemy ekonomiky, 4 (38), 30-42. [In Ukrainian].

32. Rozina, K. (2013). Deiaki aspekty derzhavno-hromadskoho upravlinnia osvitoiu [Some aspects of public education governance]. Teoriia ta praktyka

derzhavnoho upravlinnia i mistsevoho samovriaduvannia, 2, 37-47. [In Ukrainian].

33. Riabovol, L., & Krushenitskyi V. (2020). Derzhavno-hromadske upravlinnia osvitoiu: peredumovy, oznaky, perevahy y nedoliky [State-public governance in education: prerequisites, features, advantages and disadvantages]. Naukovi zapysky. Serii: pravo / Scientific notes. Series: law, 8, 28-34. [In Ukrainian].

34. Simak, S. (2016). Instytutsiinyi rozvytok publichno-pryvatnoho partnerstva v systemi derzhavnoho upravlinnia [Institutional development of public-private partnership in the public administration system]. (Dysertatsiia na zdobuttia naukovoho stupenia doktora nauk z derzhavnoho upravlinnia). Akademiia munitsypalnoho upravlinnia. Kyiv. [In Ukrainian].

35. Skvirskyi, I. (2013). Orhanizatsiini formy hromadskoho kontroliu: sutnist i zmist [Organizational forms of public control: essence and content]. Naukovi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu, 2, 223-234. [In Ukrainian].

36. Sliusarenko, V. (2016). Modeli trystoronnoho partnerstva derzhavy, biznesu ta hromadianskoho suspilstva [Models of tripartite partnership of the state, business and civil society]. Ekonomika ta upravlinnia pidpriemstvamy, 1(117), 97-100. [In Ukrainian].

37. Strukova, V. (2016). Administratyvno-pravove rehuliuвання publichno-pryvatnoho partnerstva v Ukraini [Administrative and legal regulation of public-private partnership in Ukraine]. (Avtoreferat dysertatsii na zdobuttia naukovoho stupenia kandydata yurydychnykh nauk za spetsialnistiu «Administratyvne pravo i protses; finansove pravo; informatsiine pravo»). Ministerstvo vnutrishnikh sprav Ukrainy, Natsionalna akademiia vnutrishnikh sprav, Kyiv. [In Ukrainian].

38. Tyshchenko, V. (2014). Publichno-pryvatne partnerstvo v protsesi rozbudovy ekonomiky znan v Ukraini [Public-private partnership in the process of development the knowledge economy in Ukraine]. Kharkiv. [In Ukrainian].

39. Kharchenko, N., Okushko, T., Shpyh, N., Konovets, S., Sokol, L., & Pashchenko, O. (2021). Vychovannia hromadianyna-patriota: modeli sotsialnoho partnerstva [Education of a patriotic citizen: models of social partnership]. Kropyvnytskyi, Imeks-LTD. [In Ukrainian].

40. Shorobura, I. (2020). Pryntsypy derzhavno-hromadskoho upravlinnia osvitoiu yak osnovnoho napriamu demokratyzatsii osvitnoi polityky [Principles of state-public governance of education as the main direction of democratization of educational policy]. Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh, 70, tom. 4, 61-66. [In Ukrainian].

41. Borodiyenko O., Zlenko A., Malykhina Y., Kim K., Diachkova N. (2022). Socio-economic prerequisites of strategic development of educational institutions. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice, 1(42), 464-473. <https://doi.org/10.55643/fcaptop.1.42.2022.3673>

42. Borodiyenko, O., Nychkalo, N., Malykhina, Ya., Kuz, O., & Korotkov, D. (2021). Public-private partnership in education as a prerequisite for the growth of regional labor markets: analysis of foreign experience. Financial And Credit Activity: Problems Of Theory And Practice, 36 (2021). doi: <https://doi.org/10.18371/fcaptop.v1i36.228031>

43. Pollitt, C. & Bouckaert G. (2004). Public Management Reform: A Comparative Analysis. Oxford: University Press.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

БОРОДИЄНКО Олександра Володимирівна – доктор педагогічних наук, доцент, старший дослідник, член-кореспондент НАПН України, провідний науковий співробітник відділу забезпечення якості вищої освіти Інституту вищої освіти НАПН України.

Наукові інтереси: розроблення наукових засад професійної освіти і навчання, внутрішньофірмового навчання, освіти дорослих, професійної педагогіки, безперервної професійної освіти, порівняльної професійної педагогіки, забезпечення якості професійної та вищої освіти. Вивчення зарубіжного досвіду розвитку професійної та вищої освіти. Розроблення прикладних аспектів операційного та стратегічного менеджменту закладів освіти. Впровадження проєктного менеджменту в управління закладами професійної освіти. Розбудова практики державно-приватного партнерства та громадсько-публічного управління закладами освіти.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

BORODIYENKO Oleksandra Volodymyrivna – DSc in Pedagogy, Senior Researcher, Corresponding Member of NAES of Ukraine, Leading Research Fellow of the Department of Quality Assurance in Higher Education, Institute of Higher Education of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine.

Research interests: development of scientific foundations of vocational education and training, intra-firm training, adult education, professional pedagogy, continuous professional education, comparative professional pedagogy, quality assurance in vocational and higher education. Study of foreign experience in the development of vocational and higher education. Development of applied aspects of operational and strategic management of educational institutions. Implementation of project management in the activities of vocational education institutions. Development of public-private partnership and public and private-based university governance.

Стаття надійшла до редакції 15.10.2022 р.

УДК 378:37.03

DOI: 10.36550/2415-7988-2022-1-206-27-32

ВОРОЖБИТ-ГОРБАТЮК Вікторія Вікторівна –

доктор педагогічних наук, професор, магістрантка факультету соціальних, поведінкових наук Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5138-9226>
e-mail: gorbatykvv@ukr.net

ЗЕЛЕНСЬКА Людмила Дмитрівна –

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3324-5173>
e-mail: zelenskaya_ludmila@ukr.net

ЗОЛОТУХІНА Світлана Трохимівна –

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3535-5974>
e-mail: gorbatykvv@ukr.net

АКСІОЛОГІЧНИЙ ВИМІР ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНОГО ДИСКУРСУ БАЗОВИХ АСПЕКТІВ ПЕДАГОГІКИ МИРУ

У статті представлено узагальнення кордоцентричні цінності спадку Григорія Сковороди для обґрунтування методологічного базису і визначення змісту педагогіки миру, ініційованої ректором Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди Юрієм Бойчуком.

Для досягнення поставленої мети використано загальнонаукові методи історико-педагогічного аналізу, синтезу, узагальнення, історико-структурний метод для визначення системоутворювальних компонентів досліджуваного феномена, конструктивно-генезисний метод, який дозволив у динаміці проаналізувати досліджувану ідею.

У статті зазначено, що педагогіка миру – міждисциплінарна освітня компонента, покликана формувати нове глибинне мислення педагога-миротворця, здатного на основі гуманістичного осмислення національних і